कञ्चन गाउँपालिका राजपत्र

कञ्चन गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्डः २ कञ्चन, संख्याः १ मितिः ७ गते बुधबार, चैत २०७४

भाग- २

कञ्चन गाउँपालिका

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम कञ्चन गाउँपालिकाले बनाएको उल्लेखित बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

सम्वत् २०७४ सालको निर्देशिका नं. १

निर्देशिकाको नाम :

टोल विकास संस्था समन्वय समिति गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४

निर्देशिका नं. १/०७४/०७५

कञ्चन गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कञ्चन-२ रुपन्देही

टोल विकास संस्था समन्वय समिति गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति :२०७४/११/२३

टोल विकास संस्था समन्वय समिति गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका,२०७४

प्रस्तावना,

स्थानीय रुपमा उपलब्ध श्रम, सीप र साधनश्रोत तथा अवसरहरुलाई शहरी समाज परिचालन प्रक्रिया मार्फतअधिकत्तम परिचालन गरी सामाजिक अन्तर सम्बन्धलाई सूदृढिकरण गर्दैसमुदायको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, मानव संसाधन तथा संस्थागत विकासका अभियानहरुलाई परिपूरक, परिपोषक बनाई गरिबी निवारणको प्रयासमा ठोस योगदान पुऱ्याउनकालागि तोकिएको भौगोलिक क्षेत्र भित्र वसोवास भएका घरधुरी परिवार समेटी एकपरिवार एक सदस्यको अवधारणामा टोलका जन समुदायहरु संगठित भई गाउँको समग्र विकासकार्यमा सहभागिता, सहकार्य, सहयोग अभिबृद्धि गर्नका लागि वडा मातहत गठन तथा स्थापना भएका टोल विकास संस्थाहरुको भुमिकालाई थप प्रभावकारी बनाउन समन्वय र व्यबस्थापन गर्न वान्छनीय भएकोले कञ्चन गाउँपालिकाको दोस्रो गाउँसभाबाट यो "टोल विकास संस्था समन्वय समिति गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका २०७४" पारित गरिएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(क) यो निर्देशिकाको नाम "टोल विकास संस्था समन्वय समिति गठन तथा परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका २०७४" रहने छ।

(ख) यो निर्देशिका गाउँपालिकाको गाउँसभाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा

(क) "गाउँपालिका" भन्नाले कञ्चन गाउँपालिकालाई जनाउने छ ।

(ख) "गाउँसभा" भन्नाले कञ्चन गाउँपालिकाको गाउँसभालाई जनाउने छ।

(ग) "प्रमुख " भन्नाले कञ्चन गाउँपालिकाको प्रमुख लाई जनाउने छ ।

(घ) "अधिकृत" भन्नाले कञ्चन गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतलाई जनाउने छ ।

(ङ) "समन्वय समिति" भन्नाले सम्बन्धित वडा स्तरमा गठन भएको टोल बिकास संस्था समन्वय समितिलाई जनाउने छ।

(च) "टोल विकास संस्था" भन्नाले शहरी समाज परिचालन प्रक्रिया मार्फत टोलको संस्थागत, सामाजिक तथा आर्थिक विकास गर्न कञ्चन गाउँपालिकाका प्रत्येक वडामा कम्तिमा १०० र बढिमा १५० घर धुरी अवधारणामा गठन भई कञ्चन गाउँपालिकामा दर्ता भएको सामुदायिक संस्थालाई जनाउने छ।

(छ) बचत भन्नाले विकास संस्थाका सदस्यहरुले उक्त टोलको विकासमा खर्च हुने गरि बचत गरेको रकम र अन्य निकायबाट उक्त टोलको विकासमा प्राप्त भएको रकम समेतलाई जनाउने छ।

(ज) बचत कोष भन्नाले संस्थाका सदस्यहरुले जम्मा गरेको रकम र अन्य निकायबाट प्राप्त जम्मा गर्ने कोषलाई जनाउदछ।

(झ) टोल सुधार समितिको बैठक कम्तिमा महिनाको २ पटक र आवश्यकता अनुसार जति पटक पनि बस्न सक्ने छ।

२. १ टोल विकास संस्थाको गठन निम्नानुसार रहेको छ।

(क) टोल विकास संस्थाका सदस्यहरु मध्येबाट १ जना अध्यक्ष

(ख) टोल विकास संस्थाका सदस्यहरु मध्ये कम्तिमा ४०% महिला हुने गरि भेलाबाट मनोनित बढिमा ६ जना सदस्य

(ग) टोल विकास संस्थाबाट मनोनित स्थानिय विकासप्रेमी १ जना सदस्य ।

(घ) टोल विकास संस्थाभित्र रहेका आमा समुह, युवा क्लवलाइ आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(ङ) टोल विकास संस्थाका सदस्यहरु मध्ये उक्त संस्थाले तोकेको स्थानिय वुद्धिजिवि मध्येबाट १ जना सदस्य सचिव

२.२ टोल विकास संस्थाको काम कर्तव्य र अधिकार वडा कार्यालयले तोके बमोजिम हुनेछ ।

२.३ टोल विकास संस्थाको कार्य अवधि २ वर्षको हुनेछ ।

३. समन्वय समिति गठनको उदेश्यः

(क) सामुदायिक संस्थाको रुपमा कार्य गरिरहेका टोल विकास संस्थाहरुको संस्थागत क्षमता विकास गरी स्थानीय स्तरमा संचालन गरिने सामाजिक, आर्थिक, भौतिक विकासका समग्र अभियानहरुमा सक्रिय सहभागिताको लागि समन्वयात्मक नेतृत्व प्रदान गर्ने ।

(ख) टोल विकास संस्थाहरुले आ-आफ्नो क्षेत्रमा संचालन गरेका गरिवी न्यूनीकरण, सुशासन, संस्थागत दिगो विकास, वातावरण संरक्षण, सामाजिक उत्थान, जनचेतना अभिबृद्धि तथा पूर्वाधार सुधार र निर्माणको क्रममा प्राप्त अनुभवहरुबाट एक आपसमा लाभान्वित हुन सम्बन्धित सूचना, सल्लाह र सुझाव आदान प्रदान गर्ने ।

(ग) गाउँपालिका र अन्य सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वय गरी टोल विकास संस्थाहरुको संस्थागत विकास, क्षमता अभिवृद्धि एवम सामाजिक तथा आर्थिक सम्बृद्विसंग सम्बन्धित विविध कृयाकलापहरु संचालन गर्ने ।

(घ) गाउँको समग्र विकासमा टोल विकास संस्थाहरुलाई सक्रिय बनाई प्रभावकारी परिचालन गर्ने ।

(ङ) समुदायमा संचालन गरिने सामाजिक्, आर्थिक तथा भौतिक पूर्वाधार समेतका समग्र अभियान तथा कार्यक्रमहरु संचालनमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।

४. समन्वय समिति गठन

वडा स्तरमा देहाय बमोजिमको टोल बिकास संस्था वडा समन्वय समिति गठन गरिने छ ।

(क) सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष -	संयोजक
(ख) सम्बन्धित वडाका निर्बाचित जन प्रतिनिधिहरु-	सदस्य
(ग) सम्वन्धित वडा भित्रका सवै टोल विकास सस्थाका अध्यक्षहरु-	सदस्य
(घ) जेष्ठ नागरीक मंचको वडा संयोजक -	सदस्य
(ङ) बाल क्लबको वडा संयोजक -	सदस्य
(च) सम्बन्धित वडा कार्यालयको सचिव -	सदस्य
(छ) सम्बन्धित वडा समितिले तोकेको कर्मचारी-	सदस्य सचिव ।

आवश्यकता बमोजिम संघ संस्थाका प्रतिनिधि बिषयसंग सम्बन्धित ब्यक्तिलाई आमन्त्रण गर्न सकिने छ ।

५. समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

(क) समन्वय समितिको नियमित बैठक दुई महिनामा १ पटक र आवश्यकता अनुसार कुनै पनि समयमा बस्न सक्ने छ ।

(ख) स्थानीय श्रोत, साधन र क्षमतामा आधारित सामाजिक तथा आर्थिक उद्यमशिलतालाई बढावा दिन कञ्चन गाउँपालिका तथा टोल विकास संस्था बीच समन्वयात्मक भुमिका निर्वाह गर्नु पर्नेछ ।

(ग) समन्वय समितिले गाउँपालिका, वडा कार्यालय तथा टोल विकास संस्थाहरुसंग समन्वय गरी गाउँपालिकाको कार्यक्रम तथा योजना प्रक्रियामा सहयोग तथा समन्वय गर्ने।

(घ) समन्वय समितिले टोल विकास संस्थाका सदस्यहरुको हित हुने सामाजिक-आर्थिक विकासका क्रियाकलापहरु सहभागितामूलक ढङ्गबाट कार्यान्वयन गर्न टोल विकास संस्थाहरुलाई सहयोग तथा समन्वय गर्ने ।

(ङ) समन्वय समितिले टोल विकास संस्थाहरुको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार, मानव संसाधन तथा दिगो संस्थागत विकासमा आबश्यक समन्वय गर्ने ।

(च) टोल बिकास संस्थाहरु बिच सहकार्य,समन्वय बढाउने,समस्याहरुको समाधानका उपायहरु सुझाउने ।

(छ) वडा भित्रका सबै बस्ती घरधुरीहरुलाई समेटी टोल बिकास संस्थामा आबद्ध गराउने । टोल बिकास संस्थाहरुको सिमा क्षेत्रलाई भौगोलिक तथा जनसंख्या (घर/परिवार)का आधारमा आवश्यकता र उपयुक्तता हेरी थप/घट/समाहित (Merge) समेत गरी समायोजन गर्न सिफारिस गर्ने ।

(ज) गाउँपालिका द्धारा प्रदान गरिने सेवा सुविधा टोल विकास संस्था मार्फत सदस्यहरुको घरदैलोसम्म पुऱ्याउन पहुंच बढाउन प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि पहल गर्ने ।

(झ) समन्वय समितिले आवश्यकता अनुसार उप समिति गठन गरी कार्य गर्न गराउन सक्ने छ ।

(ञ) गाउँ सभा तथा गाउँ कार्यपालिकाका निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।

(ट) कर, शुल्क, दस्तुर समेतका स्रोतका दायरा फराकिलो बनाउदै असुलि एवं संकलन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिका, वडा र टोल विकास संस्था बिच साझेदारी र सहकार्यमा पहल गर्ने ।

६. समन्वय समितिका पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार :

(क) संयोजकको काम, कर्तव्य र अधिकार

संयोजक समन्वय समितिको प्रमुख हुनेछ । समन्वय समितिलाई व्यवस्थित रुपले परिचालन गर्ने सम्वन्धमा समन्वय समितिको संयोजकको काम कर्तव्य र अधिकार निम्न वमोजिम हुनेछ ।

(१) समन्वय समितिको बैठक बोलाउने र बैठकको लागि मिति, समय र स्थान तय गर्ने ।

(२) बैठकको अध्यक्षता गरी वैठक संचालन गर्ने,

(३) वैठकमा अनुशासनको पालना गर्न लगाउने र छलफलका विषयहरु टिपोट गर्ने/गर्न लगाउने ।

(४) छलफल हुंदा सवैको विचार बुझि सर्वसम्मत निर्णय गर्न पहल गर्ने ।

(५) वैठकमा आवश्यक प्रस्तावहरु पेश गर्ने ।

(६) सहयोगी तथा अन्य निकायहरुसंग समन्वय गर्ने,

(७) गाउँपालिकाको बार्षिक तथा आवधिक योजना निर्माण गर्न सहभागितात्मक गाउँ विकास योजना तर्जुमा तथा संचालन प्रक्रिया अवलम्बन गर्न समन्वय गर्ने ।

(८) गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने टोल स्तरबाटै ब्यबस्थापन गर्न सकिने प्रकृतिका सेवा सुविधाहरु प्रवाह गर्न टोल विकास संस्थालाई परिचालित हुनमा सहयोग गर्ने ।

(९) बिपन्न, दलित, आदिवासी, जनजाती तथा महिलालाई मुलप्रवाहिकरणमा ल्याउन सहयोग तथा समन्वय गर्ने ।

(१०) गाउँपालिका, वडा तथा अन्य संघ संस्थाहरुले संचालन गर्ने विभिन्न किसिमका विकास निर्माण, क्षमता अभिबृद्धि तथा सामुदायिक हितका कार्यहरुलाई टोल विकास संस्था मार्फत कार्यान्वयन गर्न/गराउन समन्वयकारी भुमिका निर्वाह गर्ने ।

(११) टोल विकास संस्थाहरुलाई आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्न समन्वयकारी भुमिका निर्वाह गर्ने ।

(ख) सदस्य सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार

(१) संयोजकको आदेशानुसार वैठक वोलाउने,

(२) वैठक पुस्तिकामा उपस्थिति गराउने,

(३) छलफलका प्रस्तावहरु संकलन गरी वैठकमा पेश गर्न संयोजकलाई सहयोग गर्ने ।

(४) बैठकका निर्णयहरु लेखी ब्यबस्थित गर्ने ।

(५) टोल विकास संस्थाहरुलाई प्रभावकारी परिचालनका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने ।

(ग) सदस्यहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार :

(१) वैठकमा उपस्थित भइ छलफलमा भाग लिने,

(२) आफ्नो टोल विकास संस्थामाभएका निर्णयहरुको बारेमा समन्वय समितिको बैठकमा जानकारी गराउने,

(३) आवश्यकता अनुसार समन्वय समिति संचालनका लागि नीति, नियमहरु बनाउन सहयोग गर्ने

(४) आवश्यकता अनुसार संयोजक र सदस्य सचिवलाई सघाउने,

(५) समन्वय समितिमा भएका निर्णयहरु टोल विकास संस्थाको बैठकमा जानकारी गराउने र कार्यान्वयन गर्ने ।

७. निर्देशिकाको व्याख्या

यो निर्देशिकाको अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार कञ्चन गाउँपालिकामा निहित रहनेछ । यो निर्देशिकालाई कञ्चन गाउँपालिकाको गाउँसभाले आबश्यक संसोधन गर्न सक्नेछ ।

८. खारेजी तथा बचाउ

(क) "टोल बिकास संस्था गाउँ तथा वडा समन्वय समिति संचालन निर्देशिका २०६८" खारेज गरिएको छ साथै उक्त निर्देशिका बमोजिमभएका काम कारवाहीहरु यसै निर्देशिका बमोजिम भएको मानिने छ ।

आज्ञाले,

कृष्ण प्रसाद पन्थी

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कञ्चन गाउँपालिका